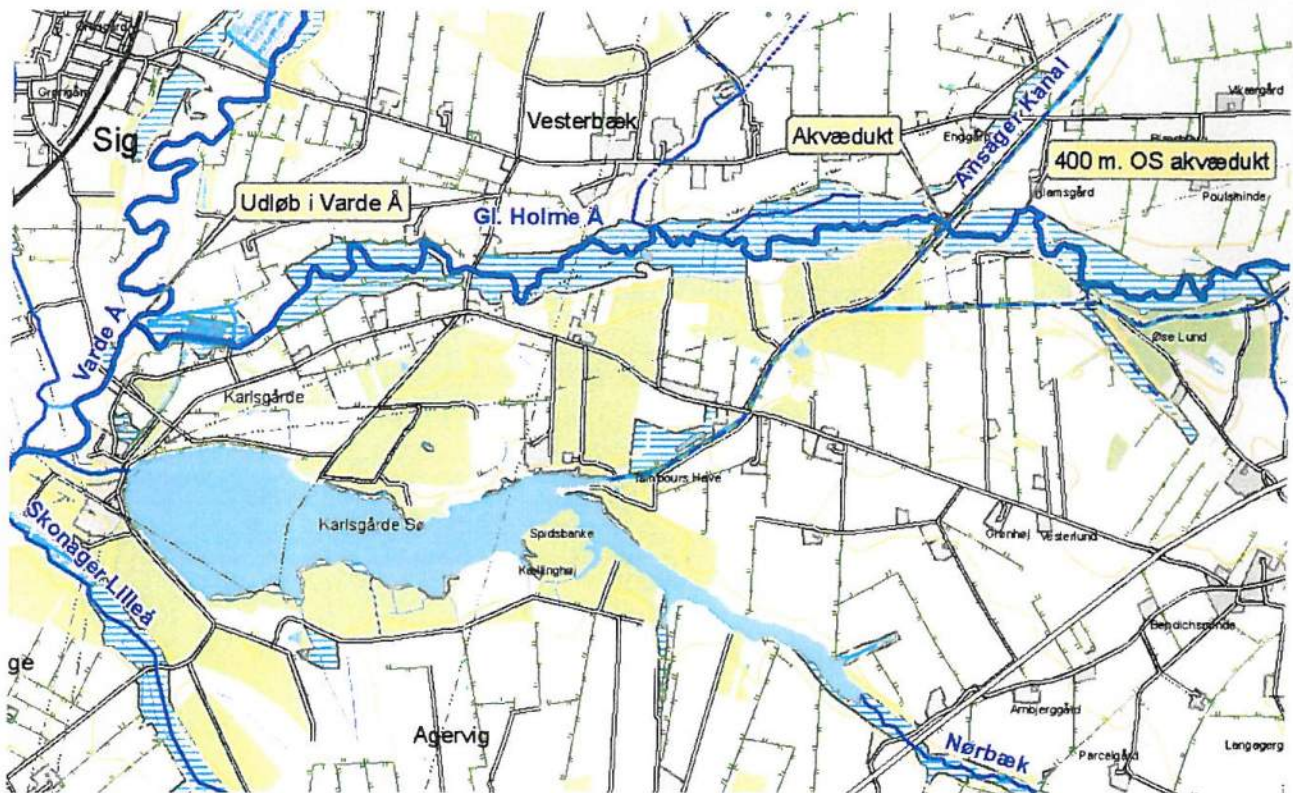

Tillægsregulativ
for grødeskæring i

Gl. Holme Å, Varde Å systemet

Indholdsfortegnelse

1. Grundlag for tillægsregulativet.....	3
2. Betegnelse af vandløbet.....	3
3. Grødeskæring	3
3.1. Regulativmæssig grønnskæring	3
3.2. Ændring af strømrønde bredden.....	3
4. Revision.....	4
5. Tillægsregulativets ikrafttrædelse	4

Bilag:

Redegørelse:

1. Indledning
2. Lovgrundlaget for tillægsregulativet
 - 2.1 Vandkvalitetsplanlægning
3. Baggrund for tillægsregulativet
4. Afvandings og miljømæssige konsekvenser
5. Forhold til Naturbeskyttelsesloven
6. Vurdering af Virkning på Miljøet
7. Fremtidige tiltag

Kortbilag:

- Kort over Gl. Holme Å
- Kort over Holme Å og Ansager Kanel

1. Grundlag for tillægsregulativet

Tillægsregulativet er udarbejdet på grundlag af Bekendtgørelse af lov om vandløb (Miljøministeriet, Lovbekendtgørelse nr. 927 af 24/09 2009, Vandløbsloven), samt Bekendtgørelse om regulativer for offentlige vandløb (Miljøministeriet bekendtgørelse nr. 1437 af 11/12 2007).

Baggrunden er gennemførelse af "EU-LIFE projekt: Genopretning af Varde Å-systemet". Projektet medfører, at vandet fra den kommende Ansager kanalgrøft skal ledes til Gl. Holme Å på det sted, hvor Ansager Kanal i dag føres over Gl. Holme Å via en akvædukt. For at imødekomme den øgede vandføring ændres grødeskæringsbredden på de nederste ca. 5,2 km af Gl. Holme Å, fra 400 meter opstrøms "akvædukten" til udløbet i Varde Å.

Dette tillægsregulativ erstatter alene grødeskæringsbestemmelserne for **strømmende bredde** på den pågældende strækning i Ribe Amts regulativ for Holme Å, af 31. oktober 2006.

Resten af regulativet er forsat gældende.

2. Betegnelse af vandløbet

Holme Å deler sig ved Hostrup Stemmeværk i Holme Kanal med udløb i Karlsgårde sø og Gl. Holme Å med udløb i Varde Å, syd for Sig.

Tillægsregulativet omfatter de nederste ca. 5,2 km. af Gl. Holme Å, Varde Å-systemet på følgende strækning (medstrømsstationeret):

- Fra: station nr. 36.035 (400 meter opstrøms Ansager Kanal akvædukten)
- Til: station nr. 41.230 (udløb i Varde Å)

3. Grødeskæring

Grødeskæring foretages i vandløbets naturlige strømmende/-render, der normalt kan findes som de dybeste steder i tværprofilet, og som slynger sig fra side til side ned gennem vandløbet. Grøde der vokser udenfor strømmenderne, typisk hvor vandløbet aflejrer banker, bør efterlades uberørt af grødeskæringen.

3.1. Regulativmæssig grødeskæring

På strækningen fra 400 meter opstrøms "akvædukten" til "udløb i Varde Å" (station nr. 36.035 - 41.230) er der i regulativet fastsat 3 årligt grødeskæringer:

1. gang: 15. maj - 15. juni
2. gang: 1. juli - 1. august
3. gang: 1. september - 1. oktober

3.2. Ændring af strømmendebredden

I forbindelse med grødeskæring, bliver der skabt en strømmende i vandløbet.

For at få plads til det ekstra vand fra kanalgrøften bliver strømmende ved de første 2 skæringer udvidet med 20 cm i forhold til strømmendebredden i dag. Ved den 3. skæring kan der efter en konkret vurdering skæres op til fuld bundbredde.

Strækning	Bund- bredde meter	Strømrønde- bredde i dag meter	Strømrønde- bredde ved 1 og 2 skæring meter	Strømrønde- bredde ved 3 skæring Meter
St. 36065 (OS Akvædukt) – St. 36465 (Akvædukt)	1,50	0,75	0,95	0,95 - 1,50
St. 36465 (Akvædukt) – St. 37759	1,50	1,20	1,40	1,40 - 1,50
St. 37759 – St. 39186 (Lilje Bro)	1,75	1,20	1,40	1,40 - 1,75
st. 39186 (Lilje Bro) – st. 40742 (Vesterbæk Db)	2,50	1,50	1,70	1,70 - 2,50
st. 40742 (Vesterbæk Db) – St. 41230 (udløb i Varde Å)	3,00	1,50	1,70	1,70 - 3,00

Tabel 1: Vandløbets regulativmæssige bundbredde, samt ændring af strømrøndebredden efter tillædningen af vand fra Kanalgrøften ved 1, 2 og 3 grødeskæring.

På strækninger, hvor der skæres flere strømrønder og på strækninger med biløb, skal den samlede strømrøndebredde svare til ovenfor angivet mål.

Den grøde der skæres, skal så vidt muligt skæres i bund.

Bredvegetation skæres normalt ikke. Hvor vandløbsmyndigheden finder skæring påkrævet af hensyn til vandføringsevnen, bør skæringen først udføres efter 15. september.

4. Revision

Regulativet kan tages op til revision sammen med Hovedregulativet den 1. januar 2017.

5. Tillægsregulativets ikrafttrædelse

Tillægsregulativet har været bekendtgjort og fremlagt for offentligheden til gennemsyn i 8 uger fra den 30/6 til 25/8 2009. Perioden blev forlænget til den 7/9 2009, da kommunen afholdte et møde med lodsejerne den 26/8 2009.

Tillægsregulativet er godkendt af Varde Kommunes udvalget for Plan og Miljø den 11. november 2009, under forudsætning om, at der kunne opnås dispensation efter Naturbeskyttelsesloven, før tillægget kunne endelig godkendes.

Tillægsregulativet er herefter godkendt af Miljøcenter Ribe, Miljøministeriet den 14. december 2009.

Dispensation fra § 3 i Naturbeskyttelsesloven blev offentliggjort den 16. december 2009 med 4 ugers klagefrist og uden indkommende klager.

Regulativet træder i kraft den 1. maj 2010

Indholdsfortegnelse - Redegørelse

1. Indledning.....	2
2. Lovgrundlaget for tillægsregulativet	2
2.1 Vandkvalitetsplanlægning	2
3. Baggrund for tillægsregulativet.....	2
4. Afvandings og miljømæssige konsekvenser	3
5. Forhold til Naturbeskyttelsesloven	4
6. Vurdering af Virkning på Miljøet	4
7. Fremtidige tiltag.....	4

1. Indledning

Den gældende vandløbslov (senest lovbekendtgørelse nr. 927 af 24. september 2009 om vandløb), indeholder bestemmelser om blandt andet vandløbsvedligeholdelse.

Det fremgår af lovens § 1, at det skal tilstræbes at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, navnlig overfladevand, spildevand og drænvand, og endvidere at fastsættelse og gennemførelse af foranstaltninger efter loven skal ske under hensyntagende til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som fremsættes i henhold til anden lovgivning.

2. Lovgrundlaget for tillægsregulativet

I henhold til § 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1437 af 11. december 2007 om regulativer for offentlige vandløb, redegøres der i det følgende for det planlægningsmæssige grundlag for nærværende tillægsregulativ.

2.1 Vandkvalitetsplanlægning

Den nederste strækning af Gl. Holme Å er i Ribe Amts Regionplan målsat som Gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk - B₁.

Målsætningen betyder blandt andet, at vandløbsvedligeholdelsen skal foretages manuelt, med mindre bundforhold og vanddybde forhindrer dette.

Vedligeholdelsen skal endvidere foretages så skånsomt som muligt, således at der skabes og bevares størst mulig fysisk variation i vandløbet.

Hensigten med denne vedligeholdelsespraksis er at bevare og forbedre betingelserne for et naturligt og varieret plante- og dyreliv.

Målsætningerne indebærer endvidere, at det bør accepteres, at horisontal erosion ikke forhindres ved kantafretning eller ved etablering af brinksikringer i form af faskiner eller stensætninger. Det kan i den forbindelse nævnes, at der er erfaring for, at forsøg på at bremse lokal erosion ved hjælp af brinksikring ikke medfører nogen varig stabilisering af vandløbet. Erosionsproblemet flyttes blot længere nedstrøms.

De vandløbsnære arealer langs Gammel Holme Å er klassificeret som okkerpotentielle områder. I henhold til § 3 i lov om okker af 20. oktober 2008, må dræning eller udgrøftning inden for jordbrugserhvervet ikke påbegyndes uden kommunens godkendelse.

3. Baggrund for tillægsregulativet

Tillægsregulativet for Gammel Holme Å er udarbejdet som følge af "EU- LIFE projekt: Genopretning af Varde Å-systemet". Projektets hovedformål er at forbedre forholdene for laksefisken snæblen, som i dag er truet af udryddelse på verdensplan.

Ved genopretningen af Varde Å bliver der skabt fri passage og bedre leveforhold ved bl.a. at fjerne Ansager stemmeværk og tilbageføre det vand, der i dag tilledes Ansager Kanal til Varde Å.

I Ansager Kanal vil der herefter blive deponeret overskudsjord fra genopretningsprojektet, men for at tage det lokale dræn- og grøftevand bliver der i kanaltraceet etableret en 2 meter bred "Kanalgrøft". Bundkoten indrettes således, at der sikres en drændybde på ca. 1 meter på de omgivende landbrugsarealer. Vandet fra kanalgrøften får afløb til Gl. Holme Å på det sted, hvor Kanalen i dag føres over Gl. Holme Å via en akvædukt.

Det vil medføre en forøgelse af vandføringen for den nederste del af Gl. Holme Å. For at imødekomme den øgede vandføring vil der ske en ændring i grødeskæringsbredden på den pågældende strækning.

Skov- og Naturstyrelsen har udarbejdet en konsekvensvurdering af 25. februar 2008, som beskriver de forventede ændringer i vandførings- og vandstandsforhold, der vil fremkomme i Gl. Holme Å ved tilledningen af vand fra kanalgrøften.

Konsekvensvurderingen har Varde Kommune haft til ekstern vurdering hos det rådgivende ingeniørfirma Johansson og Kalstrup A/S, som har vurderet forudsætningerne og grundlaget for konsekvensvurderingen. Her vurderes der, at de udførte beregninger, viser vandspejlshævninger på 5-11 cm ved beregninger på Gl. Holme Å's dimensioner i 1987 med et manningtal på 20. Disse beregninger vil være karakteristiske for vinterhalvåret. De afvandingsmæssige således vil derfor være forringede i vinterhalvåret.

Der har været afholdt møde med lodsejerne om sagen og der er indkommet høringssvar før og efter mødet fra lodsejere som udtrykker bekymring for tilledningen af kanalgrøftevandet. Lodsejerne finder, at en forøget strømrønde på 20 cm ikke er tilstrækkeligt til at sikre afvandingen og opretholde den nuværende drift på arealerne, hvis det ekstra vand ledes fra Ansager Kanalen til Gl. Holme Å.

I sommerhalvåret forventes den ekstra tilledning at kunne bevirke vandspejlshævninger ved sommermiddelfstrømningen på op til 10 cm imellem grødeskæringerne, såfremt der ikke ændres ved grødeskæringsbredderne. Vandspejlshævningerne vil forringe afvandingen af de i forvejen vandlidende enge og kan afhængig af de nedbørsmæssige forhold de pågældende år enten forkorte den tid engene kan benyttes til græsning, eller vanskeliggøre bjergningen af hø fra arealerne.

Ved at udvide strømrønde bredden med 20 cm vil der blive kompenseret for tilledningen af vand fra Kanalgrøften ved at forbedre vandafledningsevnen i sommerhalvåret.

En stor del af landbrugsarealerne langs Gl. Holme Å dyrkes for en stor dels vedkommende ikke på grund af, at de er for fugtige. De resterende arealer afgræsses eller benyttes til høslet. Den dyrkningsmæssige betydning af en let forringet afvandning i vinterhalvåret vurderes at være uden større betydning, da der ikke sker intensiv dyrkning af arealerne.

Varde Kommune vurderer således, at de dyrkningsmæssige forhold i sommerhalvåret vil være uændrede som følge af vedtagelsen af tillægsregulativet.

Lodsejerne peger også på, at vandløbet måske ikke kan føre det regulativmæssige vand, og at der vil kunne være spærringer i systemet som f.eks. ved Lilje Bro, hvor vandet kan stå helt op til toppen af gennemløbet i regnfulde perioder og ved tøbrud.

Varde Kommune har derfor haft Johansson og Kalstrup A/S til at gennemgå vandløbsstrækningen. Der blev ikke fundet strækninger eller enkelte indsnævringer, der entydigt kan fastslås til ikke at overholde regulativet. Sandsynligvis overholdes regulativet på hele strækningen, men det kan ikke konstateres uden en opmåling. Der blev opmålt to tværprofiler henholdsvis opstrøms - og nedstrøms Lilje bro og her kunne det konstateres at regulativet var rigeligt overholdt.

Høringssvarene har ikke givet anledning til ændringer i forslaget til tillægsregulativet.

4. Afvandings og miljømæssige konsekvenser

De vedligeholdelsesprincipper, der er fastsat i tillægsregulativets afsnit 3, er udarbejdet på baggrund af Regulativet for Holme Å, Konsekvensvurderingen fra Skov- og Naturstyrelsens og notat fra det rådgivende ingeniørfirma Johansson og Kalstrup A/S.

Samlet er dette tillægsregulativ derfor baseret på undersøgelser af vandløbets faktiske vandførings- evne, de fysiske dimensioner og beregninger, samt de erfaringer og vurderinger, der er gjort i forbindelse med vandløbets hidtidige vedligeholdelse.

Den nederste del af Holme Å har i dag stærkt reduceret vandføring, da vandløbet deles ved Hostrup stemmeværk i Holme Kanal og Gl. Holme Å. Her får åen kun ca. 5 % af vandføringen, svarende til ca. 100 l/s. Ved Akvædukten er vandføringen omkring 210 l/s ved sommermiddel vandføring.

Ansager Kanalgrøft vil få et opland på ca. 5,5 km², som ved sommermiddel vandføring vil medføre en yderligere tilledning af omkring 71 l/s til Gl. Holme Å ved Akvædukten. Samlet vil det give en vandføring i Gl. Holme Å ved sommermiddel på ca. 281 l/s og en vandstandshævning på mellem 5 og 11 cm afhængig af grødevæksten i vandløbet.

Varde Kommune foretager i henhold til regulativ af 2006 tre årlige grødeskæringer i Holme Å, nemlig i perioderne 15. maj - 15. juni, 1. juli - 1. august og 1. september - 1. oktober.

Kommunen vurderer, at indførelse af en eller flere ekstra grødeskæringer ikke vil være egnet til at udligne den beregnede vandstandshævning. Baggrunden er, at hyppigere grødeskæring, specielt i forsommer/sommer, blot øger grødens væksthastighed.

Derimod vil der kunne kompenseres for vandstandshævningen i Gl. Holme Å ved at gøre den af grødeskæringen fremkomne strømrende bredere ved de to første grødeskæringer. Ved den sidste af årets skæringer skæres i varierende bredde efter vurdering, hvorfor der er indsat et strømrende interval i regulativet.

Varde Kommune vurderer, at en udvidelse af grødeskæringen med 20 cm i sommerens første to grødeskæringer, samt skæring i varierende bundbredde i sidste skæring som i dag, vil medfører uændret afvandingsmæssige forhold ved Gl. Holme Å. Ændringen af grødeskæringen forventes hermed ikke at få væsentlig betydning for opfyldelsen af vandløbets målsætning eller øge udvaskningen af okker.

5. Forhold til Naturbeskyttelsesloven

Holme Å er udpeget som § 3 vandløb og beskyttet imod tilstandsændringer i henhold til Naturbeskyttelsesloven, ligesom en del af de vandløbsnære arealer. Tilførsel af vand fra Ansager Kanalgrøft og den efterfølgende ændring i grødeskæringen vurderes ikke at medføre en tilstandsændring af de omkringliggende beskyttede arealer.

Den ændrede vedligeholdelse i form af grødeskæring i et bredere profil vurderes dog at være en tilstandsændring af selve vandløbet, hvorfor vedtagelse af regulativændring har krævet en dispensation fra § 3- bestemmelserne i Naturbeskyttelsesloven.

6. Vurdering af Virkning på Miljøet

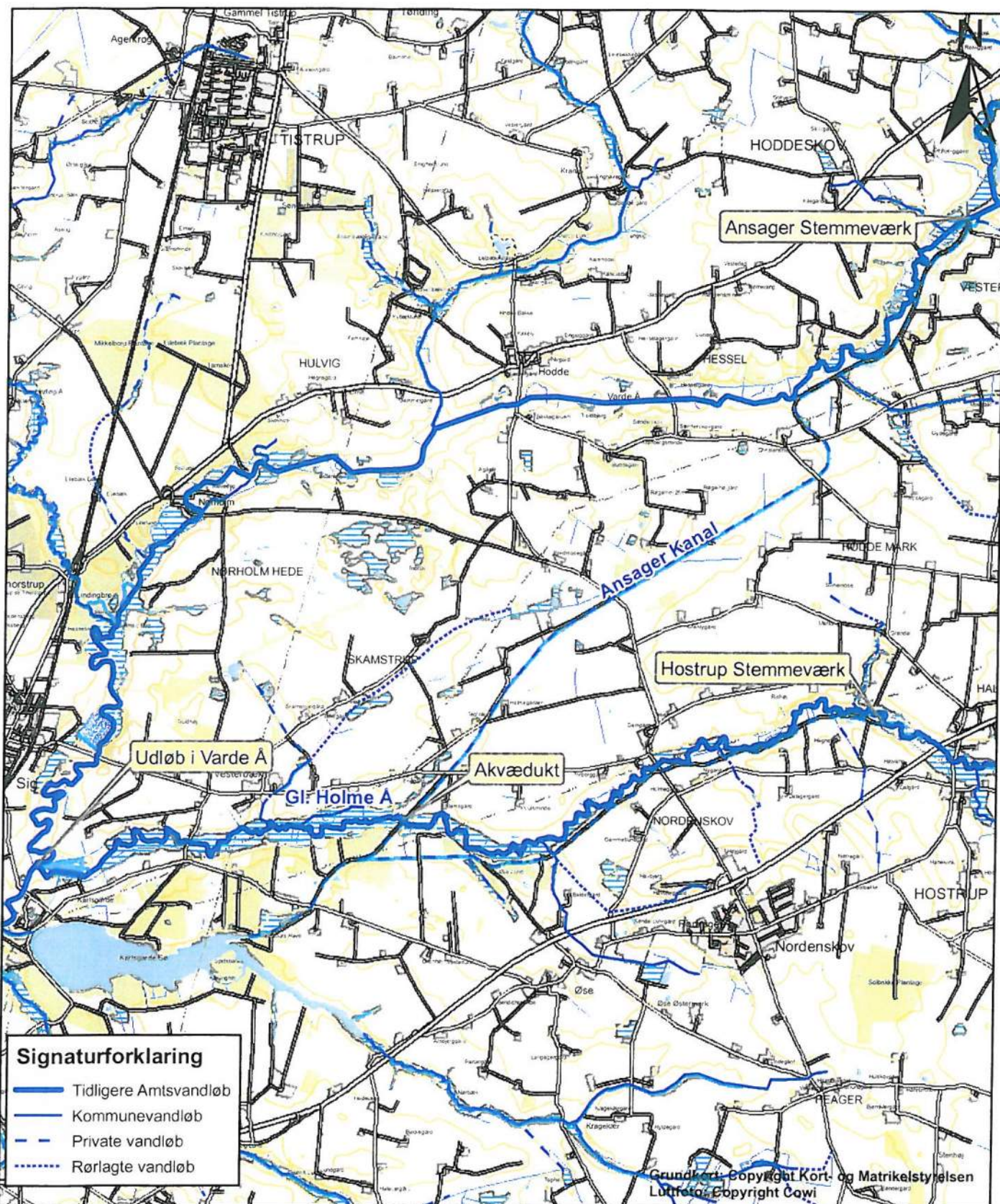
Dette tillægsregulativ kræver ikke en VVM vurdering – eller screening efter Bekendtgørelse nr. 1335 af 06/12 2006, om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning. I flg. Bilag 2 stk. 11 f. er det kun citat: "Anlæg af vandveje og kanalbygning udenfor søterritoriet samt regulering af vandløb".

7. Fremtidige tiltag

Skov- og Naturstyrelsen forventer at der gennemføres en genopretning af Holme Å, når genopretningen af Varde Å er gennemført. Genopretningen af Holme Å forventes yderligere at medføre en forøget vandføring i Gl. Holme Å og vil kræve andre tiltag end de i dette tillægsregulativ beskrevne.

Kortbilag 1 Oversigtskort over nedre del af Gl. Holme Å	Tegn. AMAP	Tegn.nr. 1
	Målforhold 1:20.000	Dato 19-10-2009
	Sagsbeh. AMAP	
	J.nr. 524792	

Signaturforklaring

- Tidligere Amtsvandløb
- - - Kommunevandløb
- . . . Private vandløb
- - - Rørlagte vandløb

Kortbilag 2

Oversigtskort over Holme Å og Ansager Kanal

Tegn. AMAP

Tegn.nr. 2

Målforhold 1:50.000

Dato 19-10-2009

Sagsbeh. AMAP

J.nr. 524792

Plan & Teknik Miljø

Varde Kommune - Bytoften 2 - DK 6800 Varde - Tlf. 79 94 68 00

Fax 76 77 47 15 - Internet: <http://www.varde.dk> - E-mail: vardekommune@varde.dk

Varde Kommune

